

prima instanță, Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: V. Jomiru-Niculiță)
instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău (jud: N. Simciuc, I. Țurcan, I. Cotruță)

DECIZIE

22 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Oleg Sternioală
Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Victor Burduh
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Moldasig”,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe
Acțiuni „Moldasig” împotriva Companiei Internaționale de Asigurări „Asito”
Societate pe Acțiuni, intervenient accesoriu Vasile Untu cu privire la repararea
prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei din 14 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 19 august 2016, SA „Moldasig” a depus cerere de chemare în judecată
împotriva CIA „Asito” SA, intervenient accesoriu Vasile Untu cu privire la
repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că la 31 martie 2013 între Irina Cervac și SA
„Moldasig” a fost încheiat contractul de asigurare facultativă Auto Casco nr.
ACA/2013-459 prin care a fost asigurat autovehiculul de model „Hyundai Elantra”
cu nr. de înmatriculare XXXXX.

La 09 mai 2013, în mun. Chișinău a avut loc accidentul rutier între
automobilul de model „Hyundai Elantra” cu n/î XXXXX, condus de Andrei Elinic
și automobilul de model „Toyota Camry” cu nr. de înmatriculare XXXXX condus
de Vasile Untu.

De asemenea, a specificat că vinovat de comiterea accidentului rutier și
deteriorarea automobilului de model „Hyundai Elantra” cu nr. de înmatriculare
XXXXX, conform deciziei poliției rutiere, a fost găsit conducătorul automobilului
de model „Toyota Camry” cu nr. de înmatriculare XXXXX, Vasile Untu.

Conform procesului-verbal de constatare a pagubelor nr. D/CASCO/13-816
din 17 mai 2013, întocmit de SA „Moldasig” de comun acord cu părțile
cointeresate, au fost stabilite defectele mijlocului de transport de model „Hyundai
Elantra” cu nr. de înmatriculare XXXXX.

Astfel, în baza ordinului nr. 1072-02 din 19 iunie 2013, SA „Moldasig” a
achitat pentru reparația autovehiculului de model „Hyundai Elantra” cu nr. de
înmatriculare XXXXX suma de 197933,49 de lei, iar odată cu achitarea

despăgubirilor de asigurare, SA „Moldasig” a preluat în limitele sumei achitate dreptul asiguratului la creanță.

Prin urmare, reclamanta la 01 august 2013 a expediat în adresa CIA „Asito” SA reclamația nr. 3056 privind achitarea benevolă a sumei despăgubirii în mărime de 148 450,12 de lei, însă ultima la 26 februarie 2014 și-a onorat parțial obligația de plată achitând suma de 121 656,85 de lei, suma restantă constituind 26 793,24 de lei.

SA „Moldasig” a solicitat încasarea de la CIA „Asito” SA în beneficiul său a sumei restante în mărime de 26 793,24 de lei, cu titlu de prejudiciu material și suma de 803,79 lei, cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea acțiunii.

Prin hotărârea din 18 decembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani a fost admisă integral acțiunea SA „Moldasig”; a fost încasat de la CIA „Asito” SA în beneficiul SA „Moldasig” suma de 26793,27 de lei, cu titlu de despăgubire de asigurare și suma de 803,79 lei, cu titlu de taxă de stat, iar în total suma de 27 597,06 lei.

Invocând ilegalitatea hotărârii primei instanțe, la 14 martie 2018 CIA „Asito” SA a depus apel, prin care a solicitat repunerea în termen și admiterea acestuia cu casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin încheierea din 27 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost repusă CIA „Asito” SA în termen pentru declararea apelului împotriva hotărârii din 18 decembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani.

Prin decizia din 14 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de CIA „Asito” SA; a fost casată hotărârea din 18 decembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani și a fost emisă o nouă hotărâre, prin care: a fost respinsă ca nefondată cererea de chemare în judecată depusă de SA „Moldasig” împotriva CIA „Asito” SA cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 26 februarie 2019, SA „Moldasig” a declarat recurs împotriva deciziei din 14 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a solicitat casarea integrală a acesteia cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele cauzei și neîntemeiat a concluzionat în sensul admiterii apelului, deoarece actele cauzei cert denotă că intimata a achitat conform ordinului de plată nr. 173 din 26 februarie 2014, doar suma de 121 656,85 de lei.

Totodată, recurenta a indicat că consideră neîntemeiate argumentele instanței de apel, precum că în facturile eliberate de SRL „Pacific Motors” nr. 67 din 31 mai 2013 au fost incluse poziții suplimentare neconsemnate în procesul-verbal de constatare a daunelor întocmit de CIA „Asito” SA, or toate aceste deteriorări au fost în legătură de cauzalitate directă cu producerea accidentului rutier din 21 martie 2013.

Mai mult, SA „Moldasig” a menționat că în conformitate cu art. 118 Cod de procedură civilă, nu a fost prezentat nici un înscris care ar infirma necesitatea pozițiilor incluse în contul eliberat de SRL „Pacific Motors”, precum: cablaj ușă, cablaj panou de bord, înlocuire cablaj panou de bord, etc., fără ca la exploatarea automobilului să fie adusă atingere siguranței circulației, în această ordine de idei relevând că SRL „Pacific Motors” este o unitate de specialitate autorizată care printre genurile de activitate prestate include și reparația mijloacelor de transport de model „Hyundai” și automobilul asigurat de SA „Moldasig” deținea garanție

anume la acest dealer oficial, iar soluțiile tehnologice adoptate vor fi opozabile integral asigurătorului de răspundere civilă a persoanei vinovate.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 14 noiembrie 2018, copia deciziei motivate fiind expediată participanților la proces prin scrisoarea din 17 decembrie 2018 (f.d. 137), dar date ce ar demonstra recepționarea acesteia lipsesc.

Astfel, recursul, declarat la 26 februarie 2019, este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copie de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Prin încheierea din 17 aprilie 2019 a Curții Supreme de Justiție recursul declarat de SA „Moldasig” a fost considerat admisibil și a fost fixat spre examinare într-un complet de 5 judecători, în vederea examinării fondului recursului.

În conformitate cu art. 441 Codul de procedură civilă în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins cu menținerea deciziei instanței de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și, după caz, hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

În conformitate cu art. 118 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

În conformitate cu art. 130 alin. (1), (2), (3) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei.

Din materialele cauzei rezultă că SA „Moldasig” înaintând acțiune în judecată împotriva CIA „Asito” SA a solicitat încasarea în beneficiul său a sumei restante în

mărime de 26 793,24 de lei, cu titlu de prejudiciu material și a sumei de 803,79 lei, cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea acțiunii.

Judecând cauză, prima instanță a ajuns la concluzia temeiniciei acțiunii formulate de SA „Moldasig”, hotărând de a încasa de la CIA „Asito” SA în beneficiul SA „Moldasig” suma de 26 793,27 de lei, cu titlu de despăgubire de asigurare și suma de 803,79 lei, cu titlu de taxă de stat, iar în total suma de 27 597,06 lei.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat cu apel de CIA „Asito” SA, instanța de apel a casat integral hotărârea din 18 decembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani și a emis o nouă hotărâre, prin care: a respins ca nefondată cererea de chemare în judecată depusă de SA „Moldasig” împotriva CIA „Asito” SA cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată.

În susținerea soluției date, instanța de apel a reținut că concluziile primei instanțe sunt neîntemeiate, deoarece contravin circumstanțelor cauzei, iar litigiul a fost soluționat cu interpretarea eronată a materialului probator.

Totodată, instanța de apel a menționat că materialele cauzei denotă faptul achitării de CIA „Asito” SA a sumei despăgubirii către SA „Moldasig”, iar diferența din suma despăgubirii solicitată de SA „Moldasig” este neîntemeiată, în cazul în care în facturile eliberate de SRL „Pacific Motors” au fost incluse poziții suplimentare, care nu denotă legătura de cauzalitate cu accidentul rutier și care nu au fost incluse în procesul-verbal de constatare a pagubelor din 17 mai 2013 și procesul-verbal suplimentar de constatare a daunelor din 20 mai 2013, întocmite în prezența reprezentanților SA „Moldasig” și CIA „Asito” SA.

Examinând temeiurile invocate de către recurentă în raport cu materialele cauzei, Colegiul reține ca fiind corectă concluzia instanței de apel referitor la casarea hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii, din motivele de succed.

Astfel, Colegiul reține că la 21 martie 2013, Irina Cervac și SA „Moldasig” au încheiat contractul de asigurare facultativă Auto Casco nr. ACA/2012-459 prin care a fost asigurat autovehiculul de model „Hyundai Elantra” cu nr. de înmatriculare XXXXX, fiind eliberată polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă nr. RCAI 000056162, valabilă până la 20 martie 2014. Totodată, conform poliței de asigurare la conducerea autovehiculul de model „Hyundai Elantra”, nr. de înmatriculare XXXXX, au fost admiși Irina Cervac și Andrei Elinic.

Actele cauzei denotă că la 09 mai 2013 în rezultatul comiterii accidentului rutier a fost deteriorat automobilul de model „Hyundai Elantra”, nr. de înmatriculare XXXXX.

Conform procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI 01954395 din 09 mai 2013, ora 04:00, Vasile Untu fiind la volanul automobilului de model „Toyota Camry”, nr. de înmatriculare XXXXX, la schimbarea direcției de mers cu ieșire pe contrasens nu s-a asigurat, iar ca urmare a tamponat automobilul de model Hyundai Elantra”, nr. de înmatriculare XXXXX.

Urmare a accidentului rutier comis SA „Moldasig” a deschis dosarul de daune D/CASCO nr. 13-816, fiind întocmit în acest sens procesul-verbal de constatare a pagubelor din 17 mai 2013 și procesul-verbal suplimentar de constatare a pagubelor din 20 mai 2013.

În consecință, conform actului de despăgubire D/CASCO nr. 11-1446 a fost dispusă recunoașterea evenimentului produs drept caz asigurat și achitarea despăgubirii de asigurare în sumă de 197 933,49 de lei.

Ulterior, SA „Moldasig” la 01 august 2013 a expediat în adresa CIA „Asito” SA reclamația nr. 3056, prin care a solicitat achitarea benevolă în regres a despăgubirii de asigurare în sumă de 148 450,12 de lei.

Însă, deoarece conform procesului-verbal de constatare a pagubelor din 17 mai 2013 și procesului-verbal suplimentar de constatare a pagubelor din 20 mai 2013 au fost identificate, în privința autovehiculului de model „Hyundai Elantra”, nr. de înmatriculare XXXXX, ca pagube un șir de piese (f.d. 19-20), CIA „Asito” SA a achitat parțial despăgubirea de asigurare, cu excluderea din aceasta a pozițiilor de la: pct. 40, cablaj ușă – 4076 de lei; pct. 52, cablaj panou de bord - 20 002 lei; pct. 101, înlocuire cablaj panou bord - 710,50 lei; pct. 107, vopsire parțială aripă dreapta - 588 de lei; pct. 108, vopsirea parțială ușă spate - 588 de lei; pct. 117, aplicație stâlp - 539 de lei, indicate factura nr. 0000000067 din 31 mai 2013, eliberată de SRL „Pacific Motors Moldova”, pe motiv că acestea nu se regăseau în procesele-verbale de constatare a pagubelor enunțate mai sus (f.d. 19-20).

Ca rezultat al refuzului CIA „Asito” SA de achitare integrală a sumei despăgubirii, SA „Moldasig” s-a adresat cu prezenta acțiune și a solicitat încasarea diferenței în sumă de 26 793,27 de lei

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată legalitatea soluției adoptate de instanța de apel din următoarele considerații.

Astfel, art. 22 al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414 din 22 decembrie 2006 prevede modul de stabilire a despăgubirilor. În special la alin. (1) se statuează că despăgubirile se stabilesc în baza unui acord scris între persoana păgubită sau reprezentantul ei legal și asigurător ori, în cazul în care nu s-a ajuns la nici o înțelegere, prin hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă.

Conform art. 22, alin. (5) al aceleiași legi, acordul dintre persoana păgubită și asigurător are caracter total, necondiționat, definitiv și stinge toate pretențiile ce decurg din pagubele care erau sau puteau fi cunoscute la data realizării acordului, pentru pagubele ce s-au acoperit pe această cale, cu excepția situației în care, ulterior plății despăgubirii pentru vătămări corporale, starea persoanei păgubite s-a agravat ori a intervenit decesul ei ca urmare a aceluiași accident.

Art. 22, alin. (12) al aceleiași legi, stabilește că în cazul când persoana păgubită se adresează asigurătorului cu care are încheiat contract de asigurare de bunuri pentru recuperarea prejudiciului, constatarea avariilor, soluțiile tehnologice adoptate, evaluarea și stabilirea despăgubirilor vor fi opozabile asigurătorului de răspundere civilă auto al persoanei vinovate, în limita prevederilor prezentei legi, dacă asigurătorul de bunuri a respectat procedura de invitare a asigurătorului de răspundere civilă auto prevăzută la alin.(12¹).

Alin. (12¹) al aceleiași articol, prevede că asigurătorul care are încheiat contract de asigurare de bunuri cu persoana păgubită este obligat să invite la procesul de constatare a pagubei persoana vinovată și asigurătorul de răspundere civilă auto al persoanei vinovate, probând invitația printr-un înscris justificativ. Neprezentarea asigurătorului de răspundere civilă auto al persoanei vinovate la data și locul stabilit nu împiedică asigurătorul de bunuri să constate pagubele ce

vor fi opozabile asigurătorului de răspundere civilă auto absent de la procesul de constatare.

Or, la constatarea pagubelor în data de 17 mai 2013 și suplimentar la 20 mai 2013, efectuate în prezența reprezentantului asigurătorului de răspundere civilă auto al persoanei vinovate, CIA „Asito” SA, au fost constatate în privința autovehiculului model „Hyundai Elantra”, nr. de înmatriculare XXXXX drept pagube anumite piese (f.d. 19-20), cu excepția pozițiilor: cablaj ușă; cablaj panou de bord; înlocuire cablaj panou bord; vopsire parțială aripă dreapta; vopsire parțială ușă spate; aplicație stâlp, precum au fost indicate în factura nr. 0000000067 din 31 mai 2013, eliberată de SRL „Pacific Motors Moldova”.

Art. 21 alin. (4), (8) al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414 din 22 decembrie 2006, expres stabilește că procesul-verbal de constatare a pagubelor se încheie de asigurător, cu participarea asiguratului și/sau a utilizatorului de autovehicul și a persoanei păgubite sau a reprezentantului acesteia, în bază de procură, și se semnează de toți participanții la întocmirea lui. Dacă în timpul demontării sau reparației bunului avariat se descoperă și alte pagube produse de accident, care nu au putut fi constatate inițial, se încheie un proces-verbal suplimentar de constatare a pagubelor, cu participarea persoanelor antrenate la constatarea inițială.

Deci, conform normei enunțate rezultă că la stabilirea componenței numerice a pieselor care urmează a fi reparate sau urmează a fi înlocuite, instanțele de judecată urmează să ia în considerație doar datele consemnate în procesul-verbal de constatare a pagubelor, semnat de părți.

Dar, dacă în timpul demontării sau reparației bunului avariat se depistează și alte pagube produse ca rezultat al accidentului rutier, care nu au putut fi constatate inițial, la încheierea unui proces-verbal suplimentar de constatare a pagubelor urmează a fi antrenate persoanele care au participat inițial. În caz contrar, aceste cheltuieli nu vor fi reparate de către asigurător.

În circumstanțele date, pozițiile de la pct. 40 - cablaj ușă; pct. 52 - cablaj panou de bord; pct. 101 - înlocuire cablaj panou bord; pct. 107 - vopsire parțială aripă dreapta; pct. 108 - vopsirea parțială ușă spate; pct. 117 - aplicație stâlp, indicate în factura nr. 0000000067 din 31 mai 2013, eliberată de SRL „Pacific Motors Moldova”, nu se regăsesc în conținutul procesului-verbal de constatare a pagubelor din 17 mai 2013 și procesului-verbal suplimentar de constatare a pagubelor din 20 mai 2013, iar un alt proces-verbal suplimentar de constatare a pagubelor, în care să fie indicate pozițiile specificate supra, nu a fost întocmit.

Astfel, la caz, a survenit consecința de absolvire a asigurătorului de răspundere civilă auto al persoanei vinovate, CIA „Asito” SA, de la plata diferenței de despăgubire în sumă de 26 793,27 de lei.

Așadar, Colegiul consideră ca fiind neîntemeiate argumentele recurenței precum că pozițiile incluse de SRL „Pacific Motors Moldova” în factura eliberată la 31 mai 2013 sunt în legătură de cauzalitate directă cu accidentul rutier, în cazul în care pozițiile nominalizate supra nu au fost consemnate într-un proces-verbal suplimentar de constatare a pagubelor, după cum prescrie expres prevederile art. 21 alin. (8) al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule.

Totodată, instanța de recurs notează că conform art. 23 alin. (4) al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414 din 22 decembrie 2006 stabilește că costul reparației

autovehiculului se stabilește pe baza documentelor eliberate de unitatea de specialitate acceptată de părți.

La caz, însă, se atestă faptul că asigurătorul de răspundere civilă auto al persoanei vinovate, CIA „Asito” SA nu a acceptat factura nr. 0000000067 din 31 mai 2013, eliberată de SRL „Pacific Motors Moldova”, din care considerente nu poate fi invocată de SA „Moldasig” drept temei de încasare a diferenței despăgubirii de asigurare, chiar și în cazul în care se pretinde că a fost achitată despăgubirea pentru daună totală a mijlocului de transport, deoarece recurenta nu a prezentat probe certe care să confirme pagubele suplimentare în conformitate cu exigențele art. 21, alin. (8) al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414 din 22 decembrie 2006.

În conexiunea celor relatate se atestă netemeinicia recursului declarat și legalitatea deciziei instanței de apel.

Distinct de cele relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea deciziei instanței de apel.

În conformitate cu prevederile art. 442, art. 444, art. 445 alin. (1) lit. a) și alin. (3) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Moldasig”.

Se menține decizia din 14 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Moldasig” împotriva Companiei Internaționale de Asigurări „Asito” Societate pe Acțiuni, intervenient accesoriu Vasile Untu cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecători

Ala Cobăneanu

Svetlana Filincova

Victor Burduh

Galina Stratulat